

Milos DRAGULJ KIKLADA

U zapadnom delu Kikladskog arhipelaga smestilo se ostrvo Milos, poznato po raznobojnim stenama, divnim plažama i pećinama, burnoj istoriji i čuvenoj statui boginje Afrodite

Na Milos stižete avionom iz Atine ili trajektom iz luke Pirej ili pak s okolnih ostrva, kao što radi većina turista. Ostrvo ima oblik potkovice s velikim prirodnim zalivom u sredini. Na površini od 160 kvadratnih kilometara živi oko 6.000 stanovnika.

Uprkos čarobnoj prirodi i kristalno čistom moru, Milos još uvek nije postao meta masovnog turizma, što ga čini savršenim za aktivan i nezaboravan odmor.

BOGATA ISTORIJA

Kao većina grčkih ostrva, Milos ima zanimljivu istoriju, koja seže do neolita. U bronzano doba to je bio centar kikladske civilizacije. Ostrvom su vladali Mikejci, Dorijanci, Atinjani, Makedonci, Egipćani, Rimljani, Mleci, Osmanlije. Posle grčke re-

volucije za oslobođanje od turske vlasti, ostrvo je 1830. godine pripojeno ostatku Grčke. Zahvaljujući njegovom vulkanskom poreklu, ruderstvo i trgovina različitim mineralima na Milosu traju vekovima, počevši od nalazišta crnog kamenja obsidijana. Jedan od podsetnika na istoriju ruderstva danas je napušteni rudnik sumpora u blizini plaže Paliorema na jugoistočnom delu ostrva.

TEKST Nataša Vuković

ADAMAS I PLAKA

Glavna luka je **Adamas** u istoimenom gradiću, koji se nalazi u velikom prirodnom zalivu. To mesto je glavni turistički centar gde možete pronaći sve vrste smeštaja, banke, poštu, pekare, turističke agencije, taverne, kafiće i radnjice. Simboli grada su stara crkvica Svetog trojstva, Crkva Agios Haralambos iz 1870. godine,

Adamas

Plaka

poznata po plavoj kupoli i Muzej ruderstva. Glavni autobuski terminal i taksi stanica nalaze se u samom centru, u neposrednoj blizini hotela „Portiani“, pored marine za jahte i jedrenjake. Izlet barkom ili katamaranom oko ostrva pravo je uživanje i najbolji način da doživite Milos, jer do nekih plaža možete stići samo na ovaj način. Neobične formacije stena nastalih erupcijama vulkana prosto oduzimaju dah i izazivaju divljenje kao prava remek-dela prirode.

Plaka je glavni grad Milosa, a radi se o varoši osnovanoj 1800. godine, koju krasiti tipična kikladska arhitektura: uske uličice s kućama okrećenim u belo, s plavim vratima i prozorima punim raznobojnog cveća. Centar je rezervisan za pešake, tako da je pravo zadovoljstvo lutati kaldrmisanim uličicama u potrazi za tavernama, kafićima, radnjicama sa suvenirima i ručno rađenim predmetima. Zanimljivo je to što je Plaka izgrađena oko nekadašnje venecijanske tvrđave iz 13. veka koja je, zahvaljujući svom položaju na brdu iznad grada, nekada služila meštanima kao utočište od gusarskih napada. Do vrha stižete vijugavom i strmom stazicom između kuća, gde vas očekuje neverovatan pogled na kuće, crkve, plavu pučinu i nebo, kao i nezaboravan zalazak sunca.

MILOSKA VENERA

U Plaki se nalazi Arheološki muzej koji čuva iskopine pronađene na ostrvu. Svakako najpoznatija je kopija drevne statue Miloske Venere ili Afrodite, grčke boginje ljubavi i lepote. Originalna statua od parijskog mermera, visoka 204 cm otkrivena je 1820. godine i odneta u Francusku te se i danas nalazi u Luvru. Smatra se delom vajara Aleksandra iz Antiohije, nastalom oko 150. godine p.n.e. Dugo se vodila polemika o tome da li je bila ukradena ili pak prodata pošto je u to vreme Milos bio pod turskom vlašću. Pre nekoliko godina meštani su pokrenuli peticiju da se njihova Venera napokon vrati kući.

Nataša Vuković, „Natania Travel“

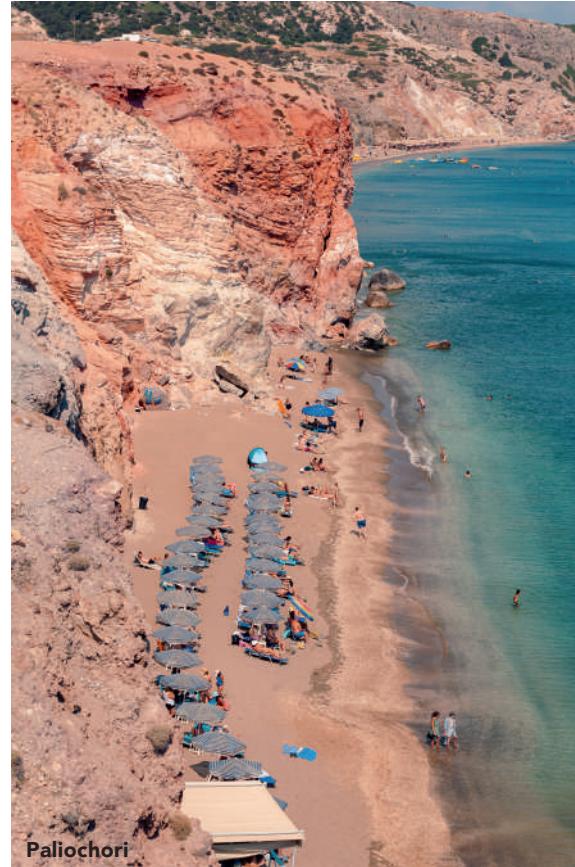
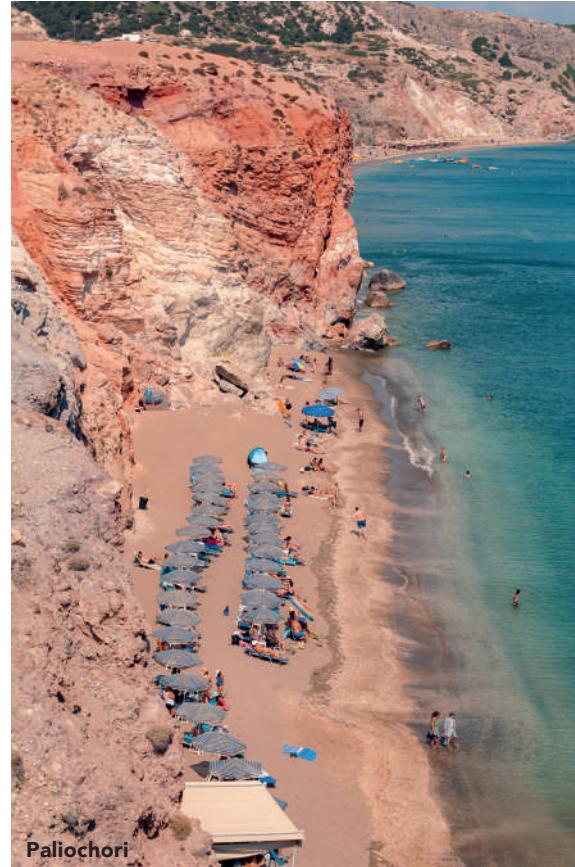

KATAKOMBE I AMFITEATAR

Zanimljiv arheološki lokalitet koji svakako treba obići jeste kompleks katakombi iz perioda od 1. do 6. veka u blizini mesta Tripiti. Meštani su ih koristili za verske obrede i kao groblje, a služili su i kao skrovište za vreme napada mnogobrojnih osvajača.

Na svega 200 metara odalje nalazi se antičko pozorište, koje datira iz helenističkog perioda, a pripadalo je drevnom gradu Klimi. Današnji ostaci potiču od rimskog amfiteatra iz perioda od 4. do 7. veka, koji je poslednjih godina rekonstruisan.

U blizini **Tripitija** nalazi se **Klima**, malo ribarsko selo koje je nekada bilo važna antička luka. Danas je poznato po belim kućicama na sprat, poznatim kao Sirmata, na kojima su vrata i prozori obojeni različitim bojama. Prizemlje se obično koristi kao pristanište i ostava za čamce, a na spratu su apartmani. Neki od njih mogu se iznajmiti preko celog leta. Ovakav tip kućica može se pronaći i u nekoliko drugih seoceta na miloskoj obali.

OSTRVO NESTVARNIH PLAŽA

Jednom reču, miloske plaže su predivne! Imaju više od 70, peščanih i šljunkovitih, uređenih i divljih, a sve krasi kristalno čisto more. Milos je nastao kao rezultat vulkanske erupcije i zato se naziva „ostrovom boja“. Svugde možete videti stene u raznim nijansama bele, sive, crne, žute, crvene, braon i ljubičaste, koje okružuju plaže i deluju potpuno nestvarno! Ove plaže obvezno morate obići:

Sarakiniko – poznata i kao Mesečeva plaža jer izgleda kao da hodate po površini Meseca, dok ogromne bele litice uranjuju u more, a talasi se lome u pećinama.

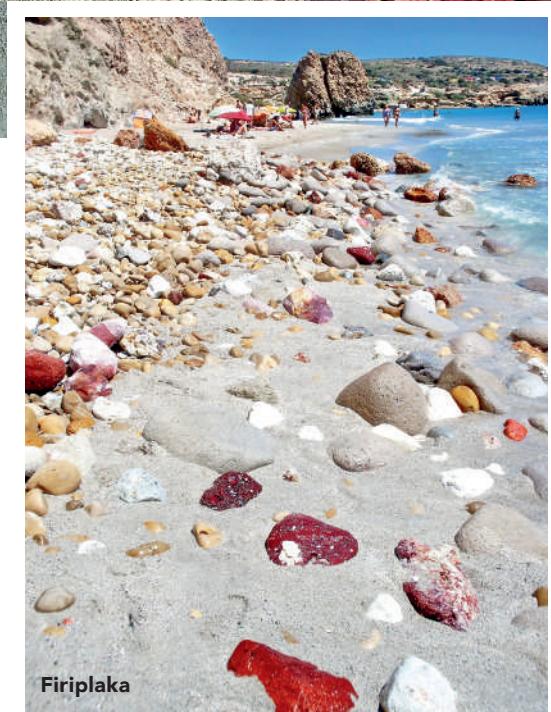
Paliochori – peščano-šljunkovita plaža s neverovatnim bojama stena i plavim dubinama.

Firiplaka – prelepa peščana plaža sa fantastičnim stenama i šarenim kameničićima.

Tsigrado – skrivena je u malom zalivu, a do nje se stiže kroz uzan prolaz među stenama, koristeći konopac i merdevine. Ne mogu reći da li je gore dok se spuštate ili dok se penjete! Deci i ljudima lošije kondicije ili s nekim zdravstvenim problemom preporučuje se druga mogućnost: čamac.

Papafragas – mala plaža s pećinom koju su nekada koristili gusari. Do nje se stiže klizavim stepenicama uklesanim u steni. U pećini možete plivati i izaći s druge strane.

Kleftiko – nije plaža u pravom smislu te reči, jer predstavlja znamenitost ostrva, s divnim stenama i tirkiznim morem, gde se može stići samo brodom. Njen naziv na grčkom

znači lopov (*kleftis*), verovatno zato što su za vreme turske vladavine zaliv i njegove pećine bili skrovište gusara, koji su tu skrivali opljačkano blago.

Moram priznati da mi je Milos jedno od omiljenih grčkih ostrva. Zaljubila sam se u netaknutu prirodu, beskrajno planetilo neba i mora, i nestvarne boje stena. I dok osećam svežinu vetra *meltemi* na licu, u glavi mi se smenuju njegovi nezaboravni prizori.